

Kígyó és galamb

2011 november 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Már nem lehet csak belpolitikában gondolkodni! Aki eddigi életében óztkodott a külpolitikától, a nemzetközi pénzügyi, gazdasági és politikai összefüggések megértését?!, annak rossz hírem van: mostantól pusztán a bels? események megértésére koncentrálással semmit nem fogunk megérteni abból, mi határozza meg a sorsunkat.

Egyszóval megítélésem szerint a „Szanyi ezt mondta, Schiffer azt mondta, Vona amazt mondta, Rogán meg emezt mondta”, illetve a „MSZP-nek ez az érdeke, a Fidesznek az az érdeke, a Jobbiknak amaz az érdeke, az LMP-nek meg emez az érdeke” stílusú „elemzéseknek, értékeléseknek” kevés magyarázó értelmük van az ország egészének állapotáról.

A dagonyázás helyett jobb lenne arra figyelni, hogy mi határozza meg a sorsunkat szélesebb összefüggésekben. A világ ugyanis, nagyjából húsz éve, gyökeresen megváltozott.

A második világháborútól kezdve kialakult a világban két nagy tábor, mégpedig a kapitalista és a szocialista, az Egyesült Államok, illetve a Szovjetunió vezetésével, az egyikben parlamentáris demokráciák jöttek létre, a másikban népi demokráciáknak csúfolt totális vagy autoriter diktatúrák. A két világtábor ellenséges viszonyban állt egymással, a hidegháború egy pillanatban – az 1962-es kubai válság idején – majdnem átment „forró” atomháborúba, de ezen túl a politikai, gazdasági, kulturális és emberi érintkezések minimálisra szorultak vissza, mindkét tábor a saját, belső szövetségi rendszerén belül alakította ki a kapcsolatokat és hálózatokat. Verseny, méghozzá ádáz verseny alakult ki a két tábor között katonailag, gazdaságilag és másképpen is, kölcsönös embargók, tiltások, vámok, titkosszolgálati megfigyelések, hátrányba hozások, fenyegetések stb. jellemezték ezt a viszonyt.

Ugyanakkor a két táboron belül, ha nem is teljes mértékben, de mégiscsak kialakult egyfajta szolidaritás, egymás támogatása, az országok összehangolták a gazdasági együttműködés területeit és formáit. Kezdve az egyik oldalon a Marschall-segélyvel a Közös Piacot át egészen a NATO-ig, a másik oldalon a Szovjetunió energiatámogatásától kezdve a Varsói Szerződésig és a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsáig (KGST). Így és ennek következtében, ahogyan Hollandia vagy Portugália, ugyanúgy Bulgária vagy Magyarország is számíthatott adott esetekben a Nagy Testvér (USA/ SZU) kézzelfogható anyagi, pénzügyi, katonai, politikai segítségére.

Ez szünet meg 1989–1990-ben. Egydimenziós világ lettünk, s az elmúlt húsz évben hihetetlen gyorsasággal fejlődött ki olyan mértékű interdependencia (kölcsönös függőségek rendszere), amelyre soha korábban nem volt példa a történelemben – talán csak a nagy Római Birodalom keretein belül, de akkor sem globálisan. Most viszont globális a függőség, s valóban arról van szó, hogy ha Norvégiában vagy Svájcban vagy szinte bárhol egy-két nagy bank bedől, akkor Európa, sőt a világ pénzügyi vérkeringése borul fel szinte azonnal.

Azonban e „szép új világ” sajátja az is, hogy szó sincs már semmiféle szolidaritásról. Egyetlen világhajóban együtt eveznek az országok, a hajó viszont roskadozik a terhek alatt, a réseken ömlik be a víz, sőt jéghegyek közelednek fenyegetően több irányból is.

Mi leginkább az Európai Unióban csalódtunk. Hittünk az újfajta szolidaritásban, ám kiderült: a vezető nagyhatalmak is mentik az irhajukat a fenyegető világcsúdelől, ezért ahol lehet, és amint lehet, igyekeznek visszaállítani az egyenlőtlen állapotokat, a „kétebességes Európát”, amelyben a nagyok diktálnak, és a „kicsik” visszaszoródnak a fejlődő országok közé.

De az is kiderül: ha éppenséggel más irányban keresünk – például mi, magyarok kiutakat, szövetségeseket, például Kína, Oroszország, Szaúd-Arábia felé –, akkor sem számíthatunk tárt karokra. Vegyük észre – s ezt Orbánnak is tudnia kell –, senkinek a szavát, ígéretét nem szabad biztosra venni és arra építeni. Mert a partnerek szinte az egész világon megbízhatatlanok, s ott vernek át bennünket, ahol tudnak – ugyanis élet-halál harc zajlik a világban. Cronwell híres mondása az Istenben való bizárról és a szárazon tartandó puskaporról újra véresen aktuálissá vált. Több hónapja járok Berlinbe, kutatómunkára, s az ottani híradásokat, újságokat, közvéleményt figyelve, olvasva az a nagyon szomorúan összegezhető tapasztalatom: Európa új fővárosában – mert a németek mégis győztek, mégpedig gazdaságilag, Brüsszel csak az ügyintéző helyszín – alig számíthatunk valamit.

Ha durva akarok lenni, valójában semmit sem számíthatunk a fontos és lényeges döntéseknél; de ne legyen kételyünk, Tusk minden, kissé lihegő kísérlete ellenére még Lengyelország sem. Merkel és kisebb mértékben Sárközy – és slussz. (Anglia pedig láthatóan atlanti, angolszász irányultságát erősíti fel ismét, mint oly sokszor a történelemben.)

Több szerénység kell tehát, és végtelenül sok ravaszság. „Szent ravaszság” – mondhatjuk bátran.

Ne menjünk fejfel a falnak. Ugyanazokért a célokért dolgozzunk, amit az Orbán-kormány felvállalt – mert a célok helyesek –, de ismerjük fel határainkat, s eszerint cselekedjünk, minden naivitás nélkül, nagy cinizmussal, elhithetve az elefántokkal, hogy „életünket és vérünket” áldozzuk értük. S közben talán megúszhatjuk a közelgő világválság

legsúlyosabb hatásait.

Ne legyen kételyünk afelől, hogy ha nem ismerjük fel a helyünket, korlátainkat és lehetőségeinket a világban, a régi-új pénzügyi és politikai hatalmi központok egyszerre eltaposnak bennünket. Ugyanis milliárdszor erősebbek nálunk, és meg tudják csinálni.

Hogyan is mondta Jézus? „Legyetek ravaszok, mint a kígyók, és szelídek, mint a galambok.” E szent ravaszság kell – s a szelídség sem gyengeség, hanem bensős hit és erő.

Fricz Tamás, magyarhirlap.hu

Ajánló